

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

REACH-asetuksen mukaisesti (1907/2006/EY, kuten muutettu direktiivissä 453/2010/EY)

Tarkistuspäivä: 8 toukokuuta 2015 **Julkaisupäivämäärä:** 29. maaliskuuta 2007 **KTT nro:** 220A-12**KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT****1.1. Tuotetunniste**

995 Päästöaine (Aerosoli)

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Erittäin tehokas CFC:tön päästöaine. Päästöaine on kehitetty käytettäväksi kaikissa muottisovellutuksissa, jotka vaihtelevat hiekka-, keernaoperaatio- ja vahamallivalusta vaikeasti päästettäviin polyuretaaneja, kumia, kuumassa pehmennettäviä kestumouveja ja komposiitteja käyttäviin muovausmenetelmiin.

Toimialakoodi: D**Käyttötarkoituskoodi (UC62):** 59**1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Yhtiön:**

A.W. CHESTERTON COMPANY
860 Salem Street
Groveland, MA 01834-1507, USA
Tel.: +1 978-469-6446 Fax: +1 978-469-6785
(Mon. - Fri. 8:30 - 5:00 PM EST)
Käyttöturvallisuustiedotepyyntö: www.chesterton.com
Sähköposti (Käyttöturvallisuustiedotetta koskevat kysymykset): ProductMSDSs@chesterton.com
Sähköposti: customer.service@chesterton.com

Maahantuoja:**1.4. Hätäpuhelinnumero**

Käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa ja 7 päivää viikossa
Infotrac, puh: +1 352-323-3500
HUS Myrkytystietokeskus, puh: 09 471 977

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1. Aineen tai seoksen luokitus****2.1.1. Luokittelu asetuksen (EY) nro 1272/2008 (CLP) mukaisesti**

Aerosol 1, H222
STOT SE 3, H336
EUH066
Aquatic Chronic 2, H411

2.1.2. Luokittelu direktiivien 1999/45/EY ja 1975/324/ETY mukaisesti

Erittäin helposti syttyvä; F+; R12
R66
Ympäristölle vaarallinen; N; R51/53

2.1.3. Lisätietoja

H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan: ks. KOHTIA 2.2 ja 16.

2.2. Merkinnät**Merkinnät asetuksen (EY) nro 1272/2008 (CLP) mukaisesti****Varoitusmerkit:****Huomiosana:** Vaara

Vaaralausekkeet:	H222	Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
	H229	Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.
	H336	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
	H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet:	P210	Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.
	P211	Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
	P251	Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
	P261	Vältä sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.
	P312	Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.
	P410/412	Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C lämpötiloille.

Täydentäviä tietoja: EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

2.3. Muut vaarat

Ei tiedetä

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.2. Seokset

Vaarallisia aineosia ¹	Paino %	CAS nro / EY nro	REACH-rekisteröintinumero	Luokitus (1272/2008/EY:n mukaisesti)	Luokitus (67/548/EY:n mukaisesti)
Liutusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyylaatti*	50-60	64741-66-8 265-068-8	E.S.	Flam. Liq. 2, H225 Asp. Tox. 1, H304 EUH066 STOT SE 3, H336 Aquatic Chronic 2, H411	F; R11 Xn; R65 R66 N; R51/53
Propani	30-40	74-98-6 200-827-9	E.S.	Flam. Gas 1, H220 Press. Gas	F+; R12

Vaaratunnusten 67/548/EY:n mukaisesti: F+: Erittäin helposti syttyvää; F: Syttyvää; Xn: Haitallinen; N: Ympäristölle vaarallinen H- ja R-lausekkeiden teksti kokonaisuudessaan: ks. KOHTA 16.

* Sisältää alle 0,1 painoprosenttia bentseeniä.

¹Luokiteltu seuraavien mukaisesti: 1272/2008/EY, 67/548/EY, 99/45/EY, REACH

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Sisäänhengittäminen: Siirrä raittiiseen ilmaan. Anna tekohengitystä, jos hengitys pysähtyy. Kutsu lääkäri.

Ihokosketus: Pese iho vedellä ja saippualla. Kutsu lääkäri, jos ärsytys jatkuu.

Silmäkosketus: Huuhtelee silmiä vähintään 15 minuutin ajan runsaalla vesimäärällä. Kutsu lääkäri, jos ärsytys jatkuu.

Nieleminen: Ainetta ei pidä oksentaa ulos. Jos potilas on tajuissaan, juota hyvin paljon vettä. Kutsu heti lääkäri.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Välitön silmäkosketus aiheuttaa silmien lievää ärsytystä. Yli 1000 ppm höyrypitoisuuksien hengittäminen aiheuttaa silmä- ja hengitystieärsytystä, huimausta, päänsärkyä ja muita keskushermostovaikutuksia. Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerrosta ja aiheuttaa ihon ärtymistä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoida oireet.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Hiilidioksidi, kuiva kemikaali, vaahto tai vesisuihku

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Paineistetut säiliöt aiheuttavat kuumennettuina räjähdysvaaran.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytä altistetut säiliöt vedellä. Palohenkilöstölle suositellaan happilaitteiden käyttöä.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Järjestä riittävä tuuletus. Altistumisen estämistä ja henkilönsuojaimia on käytettävä osan 8 mukaisesti.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varoimet

Älä päästä likaviemäreihin, jokiin tai vesistöihin.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Rajoita roiskunut aine pienelle alueelle. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Ellei syttymistä aiheuttavia lähteitä voida poistaa, aine on huuhdeltava pois vedellä. Poista aine jollakin imevällä materiaalilla (esim. hiekalla, sahajauholla, savella jne.) ja pane asianmukaiseen jätesäiliöön.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso hävittämisohteet kohdasta 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Altistumisen estämistä ja henkilönsuojaimia on käytettävä osan 8 mukaisesti. Höyryt ovat ilmat raskaampia ja kerääntyvät mataliin kohtiin. Höyrykeräytymät voivat syttyessään leimahtaa tai räjähtää.

Syttyvyysluokka: I, vain tuote

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Painepakkaus. Suojaa auringonvalolta, ei saa altistaa 50 °C korkeammille lämpötiloille. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityisiä varotoimia ei tarvita.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttujat****Työperäisen altistumisen raja-arvot**

Aineosat	HTP-arvot ²		ACGIH TLV	
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Liutusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyyylaatti**	–	900 15 min: 1200	–	–
Propani	800 15 min: 1100	1500 2000	1000	1800

** Chestertonin suosittama raja: 281 ppm, 1400mg/m³

² Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista

8.2. Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1. Tekniset toimenpiteet**

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Tarvittaessa on huolehdittava ilmanvaihdosta, jonka yhteydessä ei esiinny räjähdysvaaraa.

8.2.2. Henkilökohtaiset suojautumistoimenpiteet

Hengityssuoja:	Ei yleensä tarvita. Käytä orgaanisia höyryjä varten tarkoitettua hyväksyttyä hengityslaitetta, jos pitoisuus ylittää henkilökohtaisen altistusrajan/kynnysraja-arvon (esim. EN-suodatintyyppi A/P).
Liiallinen kuumuus:	Kemikaaleja kestävä käsineet (valmistusaineena esim. Viton*, neopreeni tai nitrili). *DuPontin rekisteröity tavaramerkki.
Silmien ja kasvojen suojaus:	Suojasilmälasit
Muu:	Läpäisemätön vaatetus (valmistusaineena esim. Viton*, neopreeni tai nitrili) tarpeen mukaan ihokosketuksen estämiseksi.

8.2.3. Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Katso kohtia 6 ja 12.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	suuriviskoosinen neste	Haju	mieto petrolin tuoksu
Väri	kirkas	Hajukynnys	ei ole määritetty
Kiehumispiste	116°C, vain tuote	Höyrynpaine (20° C)	54 mm Hg
Sulamispiste	ei koske	Paino% aromaattisia aineita	0%
(Tilavuus)% haihtuvia aineita	94,5%	pH	ei koske
Leimahduspiste	< 7°C	Suhteellinen tiheys	0,6 kg/l
Menetelmä	PM -suljettu astia, vain tuote	Jakautumiskerroin (vesi/öljy)	< 1
viskositeetti	< 100 cps @ 25°C	Höyry tiheys (ilma=1)	> 1
Itsesyttymislämpötila	ei ole määritetty	Haihtumisnopeus (eetteri=1)	< 1
Hajoamislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä	Vesiliukoisuus	< 1%
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	ARR: 1,2; YRR: 9,9	Hapettavuus	ei ole määritetty
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	ei ole määritetty	Räjähävyys	ei ole määritetty

9.2. Muut tiedot

Ei ole

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1. Reaktiivisuus**

Katso kohtia 10.3 ja 10.5.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Pysyvä

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tunnettuja vaarallisia reaktioita normaalikäytössä.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Avotuli ja tulikuumat pinnat.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakkaasti hapettavat aineet, kuten nestemäinen kloori ja puhdas happi.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilimonoksidia, aldehydejä ja muita myrkyllisiä kaasuja.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Pääasiallinen tie altistukseen normaalikäytössä: Sisäänhengittäminen, iho- ja silmäkosketus. Altistuminen pahentaa yleensä sellaisten henkilöiden tilaa, joilla on ennestään iho- tai keuhkosairauksia.

Akuuttiset vaikutukset: Välitön silmäkosketus aiheuttaa silmien lievää ärsytystä. Yli 1000 ppm höyrypitoisuuksien hengittäminen aiheuttaa silmä- ja hengitystieärsytystä, huimausta, päänsärkyä ja muita keskushermostovaikutuksia.

Aine	Testaus	Tulos
Liutusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyyylaatti	LC50 hengitysteitse annosteltuna, rotta	> 5,04 mg/l/4 tuntia
Liutusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyyylaatti	LD50 ihon kautta, kaniini	> 2000 mg/kg
Liutusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyyylaatti	LD50 suun kautta, rotta	> 7000 mg/kg
Propani	LC50 hengitysteitse annosteltuna, rotta	> 200.000 ppm/4 tuntia

Krooniset vaikutukset: Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerrosta ja aiheuttaa ihon ärtymistä.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset: Tämä tuote ei sisällä kansainvälisen syöpätutkimuslaitoksen (IARC) luettelemia tai säädöksessä (EY) nro 1272/2008 lueteltuja karsinogeneeneja.

Aspiraatiovaara: Ei luokiteltu hengitysmyrkyksi.

Muut tiedot: Ei tiedetä

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Tälle tuotteelle ei ole määritetty ympäristömyrkyllisyyttä koskevia tietoja. Seuraavassa annetut tiedot perustuvat sen komponenteista ja muista samanlaisten aineiden ympäristömyrkyllisyydestä saatuihin tietoihin.

12.1. Myrkyllisyys

Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Liuotusnaftan (Kiviöljy), Mieto Alkyylaatti, Propaani: Voi hajota nopeasti ilmassa; hajoaa mahdollisesti biologisesti.

12.3. Biokertyvyys

Propaani: biokertymisen vesiliöihin ei odoteta olevan merkittävää.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Neste. Vesiliukoisuus < 1%. Ota huomioon tuotteen fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet määrittäessä sen liikkuvuutta ympäristössä (katso osa 9).

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei saatavilla

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Ei tiedetä

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Polta absorboitunut aine tuhaksi hyväksytyissä tiloissa. Paineistetut astiat on poltettava hyväksytyssä laitoksessa. Tarkasta paikalliset ja valtakunnalliset määräykset ja noudata kaikkein ankarinta vaatimusta. Tämä tuote on luokiteltu vaaralliseksi direktiivin 2008/98/EY mukaisesti.

Euroopan jäteluettelon koodi: 15 01 10

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1. YK-numero

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: UN1950

TDG: UN1950

US DOT: UN1950

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ICAO: Aerosols, Flammable

IMDG: Aerosols

ADR/RID/ADN: Aerosols, *flammable*

TDG: Aerosols, *flammable*

US DOT: Aerosols, *flammable*

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: 2.1

TDG: 2.1

US DOT: 2.1

14.4. Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: EI KOSKE

TDG: EI KOSKE

US DOT: EI KOSKE

14.5. Ympäristövaarat

EI YMPÄRISTÖVAAROJA

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

EI ERITYISIÄ VAROTOIMIA KÄYTTÄJÄLLE

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

EI KOSKE

14.8. Muut tiedot

US DOT: Shipped as Consumer Commodity ORM-D in packaging having a rated capacity gross weight of 66 lb. or less (49 CFR 173.306(i)). ERG NO. 126

IMDG: EmS. F-D, S-U, Shipped as Limited Quantity

ADR: Classification code 5F, Tunnel restriction code (E), Shipped as Limited Quantity

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****15.1.1. EU-asetukset**

Luvat liitteen VII mukaisesti: Ei koske

Rajoitukset liitteen VIII mukaisesti: Ei ole

Muut EU-asetukset: Direktiivi 75/324/EY aerosoleja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä. Direktiivi 94/33/EY nuorten työntekijöiden suojelusta Direktiivi 96/82/EY vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta (Öljytuotteet, soveltamisen vähimmäismäärät: 2 500 t, 25 000 t).

15.1.2. Kansalliset määräykset

Kohdassa 15.1.1 viitatus EY-direktiivin kansallinen täytäntöönpano.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Toimittaja ei ole tehnyt tälle aineelle/seokselle kemikaaliturvallisuusarviointia.

MUUT TIEDOT

Lyhenteet: ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists
 ADN: vaarallisten aineiden kansainvälisiä sisävesikuljetuksia koskeva eurooppalainen sopimus
 ADR: vaarallisten aineiden kansainvälisiä maantiekuljetuksia koskeva eurooppalainen sopimus
 ATE: välittömän myrkyllisyyden estimaatti (Acute Toxicity Estimate)
 BCF: biologinen kertyvyystekijä
 CLP: luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskeva asetus (1272/2008/EY)
 ES: ei soveltu
 E.S.: ei saatavilla
 GHS: maailmanlaajuisesti yhdenmukaistettu järjestelmä
 ICAO: Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö
 IMDG: vaarallisten aineiden kansainväliset merikuljetukset
 KTT: käyttöturvallisuustiedote
 LC50: tappava pitoisuus 50 %:lle testipopulaatiosta
 LD50: tappava annos 50 %:lle testipopulaatiosta
 LOEL: alhaisin havaittavan vaikutuksen aiheuttava taso
 NOAEL: haitaton vaikutustaso
 NOEL: vaikutukseton taso
 OECD: Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
 PBT: hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen aine
 (Q)SAR: Kvantitatiivinen rakenne-aktiivisuussuhde (Quantitative Structure-Activity Relationship)
 REACH: kemikaalien rekisteröinti, arviointi, lupamenettelyt ja rajoitukset (1907/2006/EY)
 RID: vaarallisten aineiden kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevat säännökset
 STEL: lyhytaikaisen altistuksen raja-arvo
 STOT: elinkohtainen myrkyllisyys
 TDG: vaarallisten aineiden kuljetus (Kanada)
 TLV: kynnyksärajo-arvo
 US DOT: Yhdysvaltain liikenneministeriö
 vPvB: erittäin hitaasti hajoava ja erittäin voimakkaasti biokertyvä aine
 Muita lyhenteitä voi etsiä osoitteesta www.wikipedia.org.

Tärkeimmät kirjallisuusviitteet ja tietolähteet: Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) - tietoja kemikaaleista
 Ruotsin kemikaalivirasto (KEMI)
 Yhdysvaltain National Library of Medicine Toxicology Data Network (TOXNET) -tietoverkko

Menettely, jolla seosten luokitus on määritetty asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaisesti:

Luokitus	Luokitusmenettely
Aerosol 1, H222	Komponenttien perusteella
STOT SE 3, H336	Päätelysääntö – Laimentaminen
EUH066	Päätelysääntö – Laimentaminen
Aquatic Chronic 2, H411	Laskentamenetelmä

Asiaankuuluvat H-lausekkeet: H220: Erittäin helposti syttyvä kaasu.
 H225: Helposti syttyvä neste ja höyry.
 EUH066: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
 H304: Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
 H336: Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
 H411: Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Asiaankuuluvat R-lausekkeet: R11: Helposti syttyvää.
R12: Erittäin helposti syttyvää.
R51/53: Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65: Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R66: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

Vaaraa kuvaavien kuvamerkkien nimet: Liekki, huutomerkki, ympäristö

Käyttöturvallisuustiedotteen Osat 2.1, 2.2, 3, 9.1, 11, 15.1, 16.

muutokset tässä versiossa:

Muita tietoja: *R65: kriteerien perusteella ei sovellettavissa

Nämä tiedot perustuvat yksinomaan eri aineosien toimittajien antamiin tietoihin eivätkä aineiden seokseen. Tuotteen soveltuvuudesta johonkin tiettyyn käyttötarkoitukseen ei anneta mitään suoraa eikä epäsuoraa takuuta. Käyttäjän itsensä on määriteltävä tuotteen soveltuvuus.